

הכרעת דין

בליל שבת, 2 במאי 1980, בסביבות השעה 19:00 עשתה קבוצה של מתפללים מקרית ארבע את דרכה ממערת המכפלה שבחברון לבנין "בית הדסה", הנמצא בסמוך תחנת האוטובוסים המרכזית. לאחר שסיימו תפילת ערבית של שבת במערת המכפלה, היה בדעת אנשי הקבוצה לערוך "קידוש" עם המתגוררים לבית הדסה". בהגיע הקבוצה סמוך לשער החצר של "בית הדסה" ניתנה לעברה אש עזה מאחור-כירי והשלכת רימוני יד. בתוך דקות ספורות נפצעו ששה מבין אנשי הקבוצה פצעי מוות ואילו ששה עשר אחרים נפצעו פציעות שונות.

הששה שמצאו את מותם כתוצאה מתקרית דמים זו היו: צבי גלט, אלי הזאב, שמואל אהרון מרמלשטיין, גרשון קליין, יעקב צימרמן וחנן קרויטהמר, זכרונם לברכה.

ב-12 בספטמבר 1980, בגדתו המערבית של הירדן, עצר סויר של צה"ל את את עדנאן ג'אבר ואת יאסר חסין מחמד אלזיג'את בעת שאלה היו בדרכם לעברו המזרחי של הגבול. השניים היו מחופרים בחור כוך, מכוסים עפר ונמצאו ברשותם תעודות זיהוי כפולות - ירדניות ושל אזור יהודה והשומרון. נגד שניים אלה יחד עם שניים אחרים מחמד ע/רחמאן צאלח שובכי ותייסיר מחמוד מוסא טהה - הוגש

כתב אישום בתיק שלפנינו ובו מואשמים הארבעה בביצוע ההתקפה ב-2 במאי 1980, גרימת מותם של הרוגי ההתקפה ופציעתם של האחרים. כמו כן, מואשמים חלק מהנאשמים בשיגור רקטה ב-14 ביולי 1976 לעבר קרית ארבע, בהנחת מטעני חבלה שמטרתם גרימת מוות וחבלה במערות בית ג'וברין, בתחילת שנת 1980, ובעבריות נוספות שעיקרן חברות בארגון החלתי חוקי "אל פתח", הסתננות מזוינת, ייצור חומרי נפץ ונשיאה של כלי יריה וחומרי נפץ, הכל כמפורט

בכתב האישום שלפנינו.

בפתח הדיון העלו הנאשמים באמצעות באי כוחם את המעון בדבר היותם שבויי מלחמה והוסיפו וטענו כי בית משפט זה אינו מוסמך לדון בשאלה אם הם אכן שבויי מלחמה. בהחלטתו מיום 7 ביולי 1981 דחה בית המשפט את טיעוניהם אלה של הנאשמים. נ זה הובא על ידי הנאשמים לדיון בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק בעתירה שנדחתה על ידו.

משדש בית משפט זה את ישיבותיו לאחר החלטת בית הדין הגבוה צדק כאמור לעיל, הצהירו הנאשמים וסניגוריהם כי אין הם מכ בסמכותו של בית משפט זה, ואין בדעתם לחקור את עדי התביעה להגיש ראיות מטעמם. בית המשפט הבהיר פעמים רבות לנאשמים ולסניגוריהם את משמעות קו ההגנה בו הם נוקטים. אף על פי כן בכרו הנאשמים לדבוק בדרך בה הלכו ובתום סכומי התביעה בחרי להביא סכומים מטעמם.

בהשיבם לשאלות בית המשפט בשלבים שונים של המשפט הצהירו הנאשמים בלשון כללית, אך ברורה על פניה, כי בליצו את המע מתוך מניעים פוליטיים. להוכחת פרטי האישום הביאה התביעה חומר רב של ראיות ובכללן הודאותיהם של הנאשמים מחוץ לכתלי בית המפט - בפני חוקרי המשטרה ובפני שופטים של בית המשפט הצבאי, סרטי שחזור בוידאוטייפ, כלי נשק, תחמושת וחמרי חבלה רבים שנתפסו על המשטרה במקומות עליהם הצביעו הנאשמים ובזירת האירוע שליד "בית הדסה". כן הגישה התביעה חוות דעת של מומחים בענין או כלי נשק, תחמושת וחומרי חבלה והשמיעה עדויות של אנשים שנכו בעת האירוע ב"בית הדסה" או בסמוך לו - בהם גם אנשים שנפצעו באותו אירוע.

מכיוון שכך, לא נותר לבית המשפט אלא לבדוק בזהירות מירבית את חומר הראיות שהוגש לו על ידי התביעה ולקבוע אם אכן הוכח

101 ארבע
1980

כל האשמות המפורסות בכתב האישום.
בהכרעת דין זו נתייחס החילה לראיות שיוחסו לגבי כל נאשם
ונאשם בנפרד, ולאחר מכן נתייחס לראיות שיוחסו לכמה נאשמים
ביחד.

נאשם מס' 1
נאשם מס' 1 הואשם באשמות שעיקרן אלה:

פרט מס' 1 - חברות בארגון "אל פתח" החל מחודש מרץ 1969

פרט מס' 5 - הסתננות מזויינת מהגדה המזרחית לאזור עם נאשם
2 ב-15 ביוני 1979, כשברשותם 2 רובי קלצי'ניקוב,

אקדח שטייר, 100 נפצים ותחמושת לרובים ולאקדח.
פרט מס' 7 - ייצור מטען חבלה בתחילת שנת 1980.

פרט מס' 8 - הנחת מטען חבלה בשביל המוביל למערות באזור בית
ג'וברין באפריל 1980.

פרט מס' 11 - ייצור מטען חבלה באפריל 1980

פרט מס' 12 - גרימת מותם של 6 הרוגי "בית הדסה" ב-2 במאי
1980 ופציעת 16 אחרים.

פרט מס' 13 - חברות בקבוצה שהזיקה כלי נשק, תחמושת וחומרי
חבלה.

את העובדות המפורסות בכתב האישום באשר לכל אחד מפרטי האישום
המיוחדים לנאשם מס' 1 אנו מוצאים בשתי הודאות שמסר הנאשם
במשטרה. הכוונה ל-9 ות-44.

להלן סיפור מעשיו של נאשם מס' 1 כפי שעולה משתי הודאות:
אלה:

הנאשם יליד ג'נין ותושב ירדן מאז 1967, התגייס במרץ 1969

מרצונו לארגון "אל פתח" (להלן - הארגון) וקבל את הכינוי
"עדנאן". בתחילה, ועד לסוף שנת 1970, התבטאה פעילותו

בהתחפות בכינוסים ושיחות בנושאים פוליטיים. אז, בעקבות

פעילות שהייתה בירדן נגד ארגון המחבלים, יצא הנאשם לסוריה,
כאן התאמן בכלי נשק שונים וביניהם ברובה קלצי'ניקוב, ברימוני
יד ועוד. כן התאמן בתנועה בלילה, טופוגרפיה ופיצוץ מטעני
חבלה מאולתרים. לאחר 21 יום של אימונים, יצא הנאשם ב-14
במרץ 1974 לברית המועצות שם התאמן עד 1 באוק' 1974. משם
חזר לסוריה והפך להיות סגן מפקד פלוגה במחנה של הארגון.
בתפקידו זה אימן חיילים. ב-1975 יצא לעזור לפעולות הארגון
בלבנון. בסוף שנת 1978, כאשר הוצע לו לחדור לאזור על מנת
לכצע מעשי חבלה יחד עם נאשם מס' 2 יאסר אל זיידאת המכונה
"עזיז" הסכים לכך. נאמר לו כי רצוי שפעולתו תהיה נגד

מתנחלים בחברון. כמו כן הוטל על השניים לחסל מספר אנשים
הנחשבים בעיני הארגון למשתפי פעולה. הוכנו לשניהם תעודות
זהות כפולות - ירדניות ושל אזור יהודה ושומרון, ושניהם חצו
את הירדן ב-15 ביוני 1979 כשהם מזויינים ברובי קלצי'ניקוב,
אקדח, נפצים ותחמושת, בעברו המערבי של הירדן חיכה לשניים
אחד המכונה "אבו פייסל" שהסיעם למרג' נעג'ה. כאן השאירו
את נשקם והמשיכו לכפר תיזסיר שבנפת ג'נין שם גר בן דודו
של נאשם מס' 1. בן הדוד החביאם, השניים העבירו הודעה לארגון

בגדה המזרחית בה בקשו סיוע למעבר לאזור חברון שהיה אמור

להיות "אזור הפעולה". ואמנם ב-10 ביולי 1979 הגיע אחד

המכונה "ג'מיל" עם רכבו ולקחם לאזור בית עזון. כאן התמקמו

השניים במערה אליה הוביל נאשם מס' 2, והתקיימו ממזון שסופק

להם ע"י משפחתו שגרה בקרבת מקום. בסוף אוגוסט 1979 העביר

"ג'מיל" אליהם את הנשק, התחמושת והנפצים שהשאירו במארג'

נעג'ה. השניים עברו למערה קרובה לחברון ושם קבלו סיוע מחבר

בארגון ותושב האזור המכונה "מאהד". בינתיים הגיע שליח מהאר

ברבת עמון אשר מסר כי אחד המכונה "אמג'אהד" יסייע להם. נא

מס' 1 ונאשם מס' 2 הופגשו עם אותו "אמג'אהד" וזה האחרון הציע כי השניים יעברו למערה בטוחה יותר. הם הסכימו להצעתו ועברו למערה לתקופה של כחודשיים.

כעת ששהו במערתו של "אמג'אהד" סיפר להם "אמג'אהד" כי במערות בית ג'וברין נהוגים לבקר חיללים, תיירים ויהודים רבים וכי הנחת מטען חבלה במקום זה תהיה יעילה. נאשם מס' 1 יחד עם נאשם מס' 2 ו"אמג'אהד" החליטו להניח מטען חבלה במערות. לצורך זה הכינו שלושתם בתוך קופסת שמן מטען חבלה מאולתר המורכב מ-2 דימוני יד ירדניים שהביא "אמג'אהד", לבנת חבלה ונפץ. את המטען חיברו למנגנון הפעלה שנמצא בקופסת גפרורים באופן שהדורך על קופסת הגפרורים יפעיל את המטען ויגרום להחפוצוץו. עם לילה הסמינו השלושה את המטען. בפחת אחת המערות בבית ג'וברין. כעבור כחודש ביקש "אמג'אהד" כי נאשם מס' 1 ונאשם מס' 2 יכינו לו מטען נוסף על מנת שיניחו לאחר מכן במערות והם אכן הכינו לו מטען כזה בהתאם לבקשתו. נאשם מס' 1, לאחר שנדבר על כך עם נאשם מס' 2 יצא באחד הערבים כשהוא מזוין באקדח על מנת לרצוח את ראש מועצת הכפר בני נעים. הוא הגיע לבנין המועצה אך החליט ברגע האחרון שלא לבצע המעשה מחשש שהדבר עלול להסגיר אותו ואת חבריו. עתה החליטו הנאשם וחבריו כי הגיעה העת לבצע את הפעולה העיקרית שלשמה הסתנו נאשם מס' 1 ו-נאשם מס' 2 לאזור היינו: פעולה נגד המתחילים. "מאהר" נשלח לאיש הארגון שמחזיק לאזור ובקש בשמם כי ישלחו פצצות, דימונים וחומרי חבלה.

החשובה שהגיעה באמצעות "מאהר" הייתה כי בקרוב יתקבל כל הדרוש וכי כינותים יש לבצע את כל ההכנות עם מה שיש. נאשמים מס' 1 ו-2 החליטו בשלב זה להכין חומר נפץ כימי ולצורך זה ביקשו מ"ג'מיל" שיקנה להם אציטון, מי חמצן, ומ"מאהר" שיביא מלח לימון.

מחומרים אלה הכין נאשם מס' 1 עם נאשם מס' 2 כמות גדולה של חומר נפץ. אז ביקשו נאשמים ו-2 מ"מאהר" להביא להם צנורות זרית ומ"אמג'אהד" להביא להם פתילות להדלקת מכל אלה יחד הרכיבו נאשמים ו-2 ו-6 דימוני יד מאולתרים. על "מאהר" הוטל לאתר מקום מתאים לפיגוע. "מאהר" הודיע לנאשם מס' 1 וחבריו כי באזור שליד "בית הדסה" באים בימי ששי יהודים רבים בקבוצות בין השעות 19:00-19:30, וכי באותה עת אין נמצאים במקום ערבים או עובריים ושבים אחרים. סוכם כי יוצע ל"אמג'אהד" להצטרף לפעולה. "אמג'אהד" הסכים לכך, לאחר שעשו את כל ההכנה סכימו כי ארבעתם (נאשם מס' 1 ונאשם מס' 2 "אמג'אהד" ו"מאהר" יבצעו את הפעולה ב-2 במאי 1980 בין השעות 19:15-19:30. נאשם מס' 1 בדק את אזור "בית הדסה" ואת הדרך הנסיגה יחד עם "מאהר" פעמים לפני ה-2 במאי 1980. ביום חמישי - 1 במאי 1980 - הצטרף "אמג'אהד" למחבואם במערה והביא עמו נשק "פורט סניד" עם 2 מחסניות ו-2 דימוני יד. ביום ששי - 2 במאי 1980 - לבנו נאשמים ו-2 חגורות, בתוכן שמו כל אחד 4 מחסניות קלצ'ניקו ו-2 דימוני יד. "מאהר" לקח בשקית נילון את 6 דימוני היד המאולתרים ואילו "אמג'אהד" לקח לימון יד ואת רובהו עם שתי המחסניות, הארבעה החפצלו לשתי קבוצות - "מאהר" ו"אמג'אהד" צעדו ראשונים ואחריהם - במרחק של כ-15 מטר, נאשמים ו-2, וכך בחסות החשיכה, הגיעו למבנה הנמצא בצידו השני של הכביש שליד "בית הדסה" וכסמוך לו. נאשמים ו-2 ו"מאהר" עלו על הבנין ואילו "אמג'אהד" תפס עמדה על המדרגות בצידו של אותו מבנה. "מאהר" נשלח לצפות אל עבר קבוצת היהודים שאמורה היתו להתקרב. כשהתקרבו, עלה "מאהר" לגג והודיע על כך. משהגיעו ראשוני המתפללים לפתח "בית הדסה" עברו האחרונים שבהם את "אמג'אהד". נאשמים ו-2 ו"אמג'אהד" זרקו כל אחד לימון

יד לעבר הקבוצה והחלו מיד לאחר מכן לירות לעברם, בגבם מכלי הנשק שבדידיהם. במקביל החל "מאהרי" להדליק את ששת הרימונים המאולתרים שבמצאו עמו והטילם לעבר אנשי הקבוצה. הירי והטלת הרימונים נמשכו כ-3 דקות ואז החלו החיילים מכיוון "בית הדסה" משיבים באש. ארבעת הנאשמים ברחו בדרך הנסיגה אותה תכננו מראש - דרך בית הקברות הסמוך. נאשמים 1 ו-2 הסתתרו במערה במשך כחודש וחצי כש"מאהרי" מספק להם את צרכיהם. מכאן עברו למערתו של נאשם 2, שהו בה כשבועיים כשהם ניזונים אצל הורלי נאשם 2. ב-13 ספט' 1980 הסיעם "גימילי" למקום שבין פרעה ועיני בידן שם חיכה להם "אבו פייסלי" שהעבירם לגבול ירדן. לאחר שקפצו מעל לגדר, נעצרו על ידי חיילים.

בנוסף ל-99 ת-44 ניתן למצוא בפרוטוקול הארכת המעצר שהוגשו לבית המשפט ב-ת-2 (ג), התבטאויות של הנאשם 1 בהן הוא חוזר ומאשר את עיקרי הדברים המפורטים ב-ת-9 ו-ת-44.

ת-5 - ת-8 הינם סרטי שחזור באשר לאירוע ב"בית הדסה", שחזור שיש בו, בין היתר, חזרה של נאשם 1 על עיקרי הדברים שמסר ב-ת-9 ו-ת-44 באותו נושא.

ת-58 הינו דוח הובלה של נאשם 1 למטען שהניח בפתח המערה בבית ג'וברין. המטען נמצא במקום עליו הצביע הנאשם ופורק על ידי חבלן המשטרה.

העדים שלמה כהן ועודד אלמליח שגבו את ההודאות מסרו כי הנאשם מסר אותן מרצונו הטוב והחופשי. חומרי הנפץ, שרידי חומרי הנפץ והתרמילים שנבדקו על ידי מומחים, תואמים את הפרטים כפי שופרו על ידי הנאשם בהודאותיו לעיל.

נאשם מס' 2

נאשם מס' 2 - הואשם בהאשמות שעיקרן אלה:
פרט מס' 2 - חברות בארגון "אל פתח" מאז שנת 1974.

פרט מס' 3 - ירי רקיטה ונסיון לירי רקיטה נוספת לעבר קרית ארבע ב-14 ביולי 1976.

פרט מס' 4 - חברות בקבוצה שהסתננה לאזור, שנשאה עימה כלי נשק, תחמושת וחומרי חבלה בשנים 1975-1977.

פרט מס' 5 - הסתננות מזוינת לאזור ב-15 ביוני 1979

פרט מס' 7 - ייצור מטען חבלה בתחילת שנת 1980

פרט מס' 8 - הנחת מטען חבלה במערה באזור בית ג'וברין מתוך כוונה לגרום מוות וחבלה למבקרים במקום.

פרט מס' 11-11-ייצור מטען חבלה באפריל 1980

פרט מס' 12 - גרימת מותם של 6 הרוגי "בית הדסה" ב-2 במאי 1980 ופציעת 16 אחרים.

פרט מס' 13 - חברות בקבוצה שהחזיקה כלי נשק, תחמושת וחומרי חבלה.

הודאותיו של נאשם זה מחוץ לכתלי בית המשפט מצויות בעיקר במוצגים ת-10 (א) ות-10 (ב). הנאשם מפרט בהודאותיו פרטים זהים, רובם ככולם, לפרטים שנמסרו בהודאותיו של נאשם מס' 1, מהשלב בו נכנסו הוא ונאשם 1 לאזור ב-15 ביוני 1979, ואיננו רואים מקום לחזוק על פרטים אלה. פרטים נוספים אליהם מתייחס נאשם זה ושאינם מופיעים בהודאותיו של נאשם מס' 1 מתו לפעילות של הנאשם לפני חודש יוני 1979. ואלה הדברים

הנוספים המופיעים בהודאותיו:
ב-1974 יצר הנאשם קשר עם ארגון "אל פתח" באמצעות דודו שגורע מהאזור. הוא בקש להתגייס לארגון ובקשתו נתקבלה. הוא גוייס ונאמר לו שיקבל הוראות. נאשם 2 אומן בנשק ברבת עמו והוטל עליו לגייס צעירים מאזור חברון לארגון "אל פתח". הובטח לו שימצא רובה קלציניקוב במשלש ליד בני נעלים. הוא גייס 3 צעירי

מבני נעים לארגון והראה להם את הנשק שקיבל. אחד הצעירים החל להתפאר בחברותו בארגון ובנשק שראה, ואז הסתור הנאשם מחשש שייתפס ע"י כוחות הבטחון. הוא יצר מגע עם שני מבוקשים איטמעיל סאלים המכונה "ופאי" ומחמוד אלמנדרה. על מנת להקיים, גייס הנאשם לארגון שלושה אנשים שסיעו לו באספקת מזון. בסוף שנת 1975 התקשר לחולייה שחדרה מלבנון כשעימה נשק, תחמושת וחומרי חבלה. בתחילת 1976 יצא עם אחד המכונה "ופאי" אלמנדרה ויחד הגיחו משגרים עם 2 טילים לכיוון קרית ארבע. הוא שמע לאחר מכן ברדיו כי טיל אחד פגע בקרית ארבע. אז הסתגן מזרחה ושהה אצל דודו ברבת עמון. לאחר מכן יצא ללבנון, התאמן בנשק ואימן אחרים במחנה המחבלים בדאמור, שם הכיר בין יתר חברי הארגון את עדנאן אבו ג'אבר. שניהם סיכמו כי יחזרו לאזור לבצע מעשי חבלה. הממונים בארגון הסכימו לכך. נמסרו להם שמות של חברי הארגון באזור שיסייעו להם. לאחר מכן חדרו נאשם 2 ועדנאן אבו ג'אבר לאזור.

ב-2ת(ד) חוזר הנאשם ומאשר בעת הארכת המעצר בפני השופט את המעשים העיקריים המפורטים בהודאותיו

ב-41ת-וב-53 מונבל הנאשם למערה באזור חברון בה נמצאו שרידי מרכיבים של חומרי נפץ ומצביע על המשלש בו החביא 4 רימונים.

8ת-5 הלנם סרטי שחזור של הנאשם כאשר לאירוע ב"בית הדסה" שחזור שיש בו חזרה על עיקרי הדברים שמטר הנאשם ב-10ת(א) וב-10ת(ב)

העד שלמה כהן העיד כי את שתי הודאותיו 10ת(א) ו-10ת(ב) מסר הנאשם מרצונו הטוב החופשי.

כלי הנשק, התחמושת, חומרי הנפץ ושרידי חומרי הנפץ שנתפסו ונבדקו על ידי מומחים וממצאי המומחים, משתלבים היטב בסיפורו של נאשם זה.

איש משמר הגבול - עבדאללה אל עובדי-העיד באשר למעשה נשוא הפרט השלשי. בעדותו מסר כי ב-14 ביולי 1976 קיבל הודעה על פיצוץ בקרית ארבע ויצא למקום. ליד שער הקריה מצא מכתש פצצה שהתפוצצה ובמרחק 600-800 מטר מצא קנה שיגור ולידו פצצה שלא התפוצצה ושעון השהייה.

נאשם מס' 3

נאשם מס' 3 הואשם באשמות שניקרון אלה:

פרט מס' 6 - חברות בארגון "אל פתח" משנת 1968

פרט מס' 7 - ייצור מטען חבלה בתחילת שנת 1980

פרט מס' 8 - הנחת מניען חבלה במערה באזור בית ג'וברין מתוך כוונה לגרום מוות וחבלה למבוקשים במקום.

פרט מס' 9 - הנחת מטען חבלה בשביל המוביל למערות באזור בית ג'וברין, באפריל 1980

פרט מס' 12 - גרילמת מותם של 6 הרוגי "בית הדסה" ב-2 במאי 1980 ופציעת 16 אחרים.

פרט מס' 13 - חברות בקבוצה שהחזיקה כלי נשק, תחמושת וחומרי חבלה.

נאשם זה מסר 3 הודאות במשטרה - 11ת(א), 11ת(ב) ו-11ת(ג) הנאשם מספר בהודאותו סלפור הדומה בפרטיו, רובם ככולם,

לפרטים המופיעים בהודאותיו של נאשם מס' 1 מן השלב בו נפגש עם הנאשמים 1 ו-2.

נאשם זה היה לפי הודאתו אותו "אמג'אהד" עליו מדבר נאשם מס' 1. נזכיר רק פרטים נוספים שמעלה נאשם זה בהודאותיו והשייכים לענייננו:

הנאשם, תושב כפר אידנא שליד חברון, פגש בשנת 1968 את חברו לספסל הלימודים - חבר ב"אל פתח" וביקשו להתוודע לאנשי הארגון חברו עשה כמבוקש והוא גוייס ברבת עמון לארגון. הוא התבקש

2n (א) הינו פרוטוקולים על הדיונים בשלוש הארכות מעצר בפני שופט ובהם מודה הנאשם ומאשר באורח כללי את עיקרי העובדות המפורטות בהודאתו.
בסרטי השחזור 5n - 8n מצאנו שחזור של הנאשם באשר לאירוע בייבית הדסה" שחזור שיש בו חזרה על עיקרי הדברים שמסר בהודאתו כאשר לפרשה זו.
כלי הנשק, התחמושת, חומרי הנפץ ושרידי חומרי הנפץ שנתפסו ונבדקו על ידי מומחים, וממצאי המומחים, משתלבים היטב בסלפירו של נאשם זה.

נאשם מס' 4

נאשם מס' 4 הואשם באשמות שעיקרן אלה:
פרט מס' 10 - חברות בארגון "אל פתח" משנת 1975.
פרט מס' 11 - ייצוא מטען חבלה באפריל 1980.
פרט מס' 12 - גרירת מותם של 6 הרוגי "בית הדסה" ב-2 במאי ופציעת 16 אחרים.

פרט מס' 13 - חברות בקבוצה שהחזיקה כלי נשק, תחמושת וחומרי חבלה.

הודאתו של נאשם זה מצויות ב-12n (א), 12n (ב) ו-12n (ג) אף נאשם זה מספר את סיפורו בצורה דומה לסלפירו של נאשם מס' 1 ולא נחזור, איפוא אלא על דברים מיוחדים ונוספים שמזכיר נ זה לגבי עצמו.

הנאשם, תושב חברון, יצא ב-1968 על מנת לרשום את אחיו באוניברסיטה. הוא גוייס בהיותו שם לארגון "אל פתח" וקיבל את הכינוי "מאהר". התאמן ונשלח להתאמן אימונים מתקדמים בבירות בסביבות פבר' 1978. כאן פגש את עדנאן ג'אבר אשר אימנו ככלי נשק שונים וביניהם שימוש בקלצ'ניקוב, רימוני יד ומטעני חבלה מאולתרים. בחזרו לאזור קיבל על פי תיאום

להצביע על מקום בו ניתן להסתיר נשק של הארגון וגילה כי יש מערה מתאימה ליד קבר נבי צאלח. נאמר לו כי יעבירו לשם נשק ויודיעו לו על כך באמצעות סיסמא ברדיו, ואכן עם קבלת הסיסמא גילה שני כלי נשק והתחמושת במערה והעבירם למערה אחרת.
נאשם 3 ביקש נשק טוב, אך עבר זמן, הוא לא קיבל את כלי הנשק כמבוקש וגם הקשר שלו עם הארגון נותק.

בספט' 1979 יצא לחדש את קשריו עם הארגון בסוריה ושם גוייס מחדש. הנאשם הנ"ל אומן במחנה אימונים בכלי נשק שונים ובהם קלצ'ניקוב, 16-19 והכנת מטעני חבלה מאולתרים. הוא קיבל תדריך להכנת מקומות למישלשים לקבלת נשק, ולמסירת נשק, בינו' 1980 נלקח ע"י אחד המכונה "חמדאן" למערה בה נמצאו "עדנאן" ו"יאבו פאדי". עדנאן ואבו פאדי בסיפורו של נאשם זה, הינם נאשם 1 ונאשם 2 בסיפורו של נאשם 1, וכאמור

יתר פרטי הפרטי מפורטים בהודאתו כמפורט לגבי הודאתו של נאשם 1.

העד שלמה כהן שגבה את עדויותיו של נאשם זה העיד כי הנאשם מסר אותן מרצונו הטוב והחופשי.

21n הינו תיאור הובלה של הנאשם למקום מאחורי ביתו בו נמצאו ונתפסו 2 רובי קלצ'ניקוב ורימונים וכן רובה צייד וכדורים שנמצאו במרחק של כ-400 מטר מביתו. כמו כן הוביל הנאשם למקום בו החביא, לדבריו, קרל גוסטב, בחורשות בית ג'וברין. הנשק לא נמצא במקום.

25n מתווה דוח הובלה של הנאשם למערה ולשביל אותם מילכד בבית ג'וברין וכן תיאור הובלה למחבוא של נשק בו נמצאו כלי נשק, תחמושת, מצלמות וחמרים כימיים.

כלי הנשק, התחמושת, חומרי הפצץ ושרידי חומרי הנפץ שנתפסו
ובדקו על ידי מומחים, וממצאי המומחים, משתלבים היטב
בסיפורו של נאשם זה.

ראיות כלליות

שמענו גם את עדויותיהם של אלה שהיו בין אנשי קבוצת המתפללים
וכן את עדויותיהם של אלה שעזרו בפנינו הנפגעים והעברתם
לבתי חולים. כן קבלנו שש הודעות פטירה (ת43). ראיות אלה
עולות בקנה אחד עם הודאות כל אחד מהנאשמים גם כאשר למקום
המצא הנאשמים, כיוון הירי והטלת הרימונים, גם כאשר לדרך
הילוכה של הקבוצה ומקום היפגעה, גם כאשר לזמן בו ארע המקרה.
ה"דבר מה הנוסף" הדרוש כ"מכתן אמת" להודאותיו של כל אחד
מהנאשמים מצוי בחומר הראיות במידה רבה, אם לנקוט בלשון
המעטה. כלי הנשק, התחמושת, חומרי הנפץ והחפצים שנתפסו
ושרובם הוצגו בפנינו, חוות דעת המומחים לגבי זהותם והרכבם,
הקשר שנמצא בינם ובין האירוע ב"בית הדסה" ב-2 במאי 1980,
ידיעת הנאשמים על מקום המצאם, ההגיון הרצוף בהודאותיו של
כל אחד מהנאשמים, מכנה ההודאות ותוכנו - כל אלה אינם מותרים
בליבנו ספק באשר לאמינות הנאמר באותן הודאות ולש בהם הרבה
מעבר לדרוש כ"דבר מה נוסף".

על מנת להמחיש עד מה חזק ה"דבר מה הנוסף" נוכל לציין, למשל
את מסלולם של כלי הנשק שהשתפו באירוע ליד "בית הדסה" ב-2
במאי 1980.

עיון ב-51n מראה כי נאשם מס' 3 הוביל את חוקריו ב-9 באוקטובר
1980 למקום המחבוא של תמ"ק קרל גוסטב פורט סעידי מס' 346556.
אותו כלי נשק הועבר לבדיקה במחלקה לזיהוי פלילי ונמצא כי הוא
ירה את התרמילים שנמצאו בזירת האירוע ושומנו בחוות

14 לבנות חבלה ו-7 נפצים השמליים. הוא החביאם בכרמים ליד
ביחו. ב-30 במרץ 1979 לקח 9 לבנות חבלה ואת הנפצים והניחם
בנקודת מישלש ומשם נלקחו. נמסר לו מטעם הארגון כי יקבל
רימון יד אותו יהיה עליו לזרוק על מתפללים יהודים שיצאו
מ"בית הדסה" וכן נאמר לו כי יעבירו אליו אקדח. האקדח
והרימון לא הגיעו אליו. במקום זאת קיבל הנחיה ללמוד נהיגה
ולקנות רכב על חשבון הארגון. את הרכב לא הספיק לקנות עד
מַעצרו ורשיון נהיגה הוציא רק סמוך למעצרו. בחודש הרמזאן של
שנת 1979 יצא לגדה המזרחית ושם קיבל הנחיה לפיה עליו להכין,
מערה למסתננים העתידים להסתנן לאזור ובחזרו לאזור מצא מערה
כזו והכין בה מזון ומים. ב-26 באוג' 1979 הופגש ע"י איש
קשר עם "עדנאן ו"עזיז" כשהם מזוילינים ברובי קלצ'ניקוב. מכאן
ואילך מספר הנאשם את הפרטים המוזכרים לגבי נאשם 1.

בפרוטוקולי הארכיו המעצר בהם החקיים דיון בהארכת מעצרו
של הנאשם בפני שופט בשלושה מועדים (ת20ב) מודה הנאשם
באורח כללי בדבריו לפני השופט, בעיקרי הדברים המפורטים
לעיל.

בפרטי השחזור ת8-5n - מצאנו שחזור של הנאשם כאשר לאירוע
ב"בית הדסה" - שחזור שיש בו חזרה על עיקרי הדברים שמסר
הנאשם בהודאותיו.

הנאשם הוביל את חוקריו למערה בכרם ענבים ובה נמצאו 3 רימונים
חומרי חבלה וחומרים נוספים (ת50). במעמד ההובלה אמר הנאשם
כי הוא הניח בעצמו את החומרים במערה. כן הוביל הנאשם את
חוקריו לנקודת המישלש בה קיבל את 15 לבנות החבלה והמקום בו
הניח 9 מתוך 14 הלבנים (ת54). כן הוביל הנאשם לנקודת מישלש
בה הניח 4 לבנות חבלה וחזר ולקחן משלא באו לקחתן.

דעת מיום 8 במאי 1980 באותה מחלקה 106-80 פ (ראה תל"פ 51, ת"פ 32 ו-29). כאן יש להזכיר כי בהודאתו מספר נאשם מס' 3 כי בהשתתפותו בירי ליד "בית הדסה" השתמש באותו תמ"ק.

עיון ב-ת"פ 21-מראה כי נאשם מס' 3 הוביל את חוקריו ב-15 ספטי 80 למקום מחבוא, בסמוך לביתו, של 2 קלצ'ניקוב מס' 368938, 269842. שני כלי הנשק הועברו לבדיקה במחלקה לזיהוי פלילי ונמצא כי הם שירו תרמילים נוספים שנמצאו בזירת האירוע (ראה ת"פ 21, ת"פ 26 ו-29 ת"פ 57).

כאן יוזכר כי בהודאותיהם של נאשמים 1 ו-2 אומרים הם כי את רוביהם השאירו בעת שהיו בדרכם אל מחוץ לאזור במערה בה התחבאו ואילו נאשם 3 אומר בהודאתו כי קיבל את נשקם באמצעות "חמדאן". כזכור, התבטא חלקו של נאשם 4 באירוע "בית הדסה" בהטלת רימונים מאולתרים. עיון בחוות דעת של מומחה שנערכה ב-1 ביולי 1980, היינו: כחודשיים וחצי לפני מעצרו של נאשם זה, לגבי שרידים של המטענים שהתפוצצו בעת האירוע מעלה כי פרטי אותם שרידים עולים בקנה אחד עם תיאוריו של נאשם זה לגבי הרכבם של מטעני החבלה אותם הטיל ב-2 במאי 1980.

כך אפשר למצוא, בחוות הדעת לגבי שרידי מטעני החבלה במערות בית ג'וברין אליהם הובילו הנאשמים, התאמה ואימות מפליאים לפרטים הכלולים בהודאותיהם כאשר לאותם מטעני חבלה ואין אנו רואים מקום להיכנס לפירוט גם בנושא זה.

נוסף עוד, אף שאין הדבר מעלה או מוריד בלאו הכי, כי לאור הימנעותם של הנאשמים מהעיד ולאור הוראותיו של סעיף 31 (ב) לצו בדבר הוראות בטחון תש"ל - 1970, יש בהמנעות זו חיזוק למשקל הראיות של התביעה אפילו סיוע במקום בו דרוש סיוע.

בנסיבות האמורות לעיל לא מצאנו צורך להיזקק לבקשת התובע לצרף לתיק זה את פסק הדין וחוות דעת המומחה מתוך, 10/9/81.

באשר סבורים אנו כי יש בחומר הראיות שהוגש לנו, אף ללא ראיה זרה, די בהיותו.

כמו כן, לא מצאנו לנכון להיכנס לשאלה אם ניתן לקבל כראיה דברים שאמרו הנאשמים במהלך משפט זה שלא במסגרת עדות. התעלמנו מהצהרות אלה ולו רק לאור הוראתו הברורה והדווקאנית של ס' 27 לצו בדבר הוראות בטחון תש"ל - 1970 לפיו, כשהואשם אדם בעבירה שהוא צפוי עליה לעונש מוות, ובית המשפט רשאי להטיל עונש מות רואים את הנאשם כמי שכפר באשמה אף אם הוא מודה בה.

כמו כן, נזהרנו היטב שלא להיות מושפעים מההנהגותם של הנאשמים כפי ששבו לידי ביטוי מפעם לפעם במהלך המשפט. לאור כל האמור לעיל אנו קובעים כי התביעה הוכיחה בפנינו את העובדות המפורטות בכתב האישום.

בדיקה של סעיפי העבירה בהתליחס לעובדות שהוכחו בפנינו אינה מותירה ספק כי כל אחד מהנאשמים אכן עבר את העבירות המיוחסות לו. לפיכך אנו מחליטים להרשיע כל אחד מהנאשמים בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום. ניתן היום 11.11.81. והודע בנוכחות הנאשמים באי כוחם והחובע הצבאי.

בהכרעת הדין עמדנו בהרחבה על פרטי מעלליהם של ארבעת הנאשמים ואין אנו רואים מקום לחזור עליהם. בהבטת פרט זה או אחר מתוך מעשיהם של הנאשמים יש כדי להמעיט מהחומרה ומהאזרזרות הנשקפת מכלל פעילותם. עם זאת, מן הראוי להדגיש את המאפיינים העיקריים לפעילותם של הנאשמים. אין ספק כי לפנינו פרשה שמאפייניה היכנון בקור רוח של מעשי רצח כשהמניע הפוליטי משמש הצדקה למעשה.

רק מי שאין בו צלם אנוש יכול לפתוח באש ללא אכזחה אל עבר גבם של אנשים ההולכים לתומם בדרך בשל היותם יהודים.

הגדיל מכולם נאשם מס' 3 שנמצא אשם גם ברציחתם של הדסה ואוריאל ברק זכרונם לברכה (תיק ביהמ"ש הצבאי בלוד 47/81). אופן ביצוע מעשה רצח זה כמו גם פעילותו בחיק שלפנינו, מראים בעליל כי זה מכבר הפך נאשם זה לחית אדם. נאשם זה לא נזקק כלל אפילו למניע פלילי לשים קץ לחיי אדם.

בפנינו טענו הנאשמים כי נלחמו בחיילים. אין לטענה זו כל אחיזה. על פי חומר הראיות שהוגש ונתקבל בתיק אין כל ספק כי מטרתם של הנאשמים הייתה לפגוע במתנחלים יהודים מבלי כל קשר לשאלה אם הם חיילים או לא.

"בית הדסה" שבחברון איננו מחנה צבאי וקבוצת המתנחלים שעשתה דרכה אל עבר בית הדסה לא נראתה כקבוצת חיילים. אנשי הקבוצה היו רובם לבושים אזרחית, בחולצות לבנות. העובדה שחלק מאנשי הקבוצה נשא נשק אינה מצביעה, לא אובייקטיבית ואף לא מבחינתם של הנאשמים, על כך שהמדובר בחיילים. גלוי וידוע הוא כי גם אזרחים נושאים נשק להגנתם העצמית ואין נשיאת הנשק הופכת אותם בהכרח חיילים. גם העובדה שבדיעבד הוברר, כי חלק מאנשי הקבוצה שנפגעה היה כמעמד כלשהו של חיילים אינה יכולה לעמוד

לנאשמים. עובדה זו נודעה להם רק כדיעבד וברצונם לתת לפעולתם אופי מלחמתי אחזו בה כמוצאי שלל רב. אין לנו כל ספק שהנאשמים ביצעו רצח של אזרחים שלא היו מוכרים להם ואין טיעונם מוכיח אלא עד כמה עלובה עמדתם באשר לטבח שביצעו פשוטו כמשמעו.

יתירה מזו, עובדה היא כי מרגע שנפתחה לעבר הנאשמים אש נסו מיד על נפשם. הנאשמים ציפו כי כתוצאה מפעולתם ייפגעו צעירים וזקנים, נשים וגברים, ישראלים ותיירים רבים ככל האפשר, משל לא היו הנפגעים בני אנוש. כך, למשל, אומר הנאשם מס' 1 בהודאת

ת/9 בעמ' 9:

"...בינתים מאחר התחיל לעקוב אחרי מקומות ויהודים על מנת שיוכל להגיד לנו היכן ומתי יהיו כמות של יהודים יחד שנוכל לתכנן את הפיגוע ואחרי כמה ימים בא ואמר לנו על האזור של בית הדסה וכי בימי ששי באים לשם הרבה יהודים בקבוצות ואין שם בשעה כזו ערבים או עוברים ושבים בכלל".

ולא רק בתכנון מדוקדק, חישובים קרים וביצוע של מעשים נפשעים מדובר אלא למעלה מכך. גם לאחר מעשה וגם בבית המשפט לא הביע מי מהנאשמים חרטה על אוהו מעשה נתעב. נהפוך הוא. לא רק שהנאשמים ביכרו שלא ליטול חלק במשפט זה אלא עוד הירבו בהצהרות פוליטיות שאין להם דבר וענין עם המעשים עצמם.

בהצהרות מוכנים לקבל את טענת הסנגוריה כאילו יש לבחון את מעשיו של הנאשמים על רקע הסכסוך הישראלי-ערבי. את הסכסוך הישראלי ערבי יש לפתור כדרכי שלום ולא על ידי פעולות נפשעות של ארגון טירור למיניהם. שפירות דמים אכזרית כגון זו במקרה שלפנינו לא חתרו דבר לפתרונן של הסכסוך ויש להגיב בחומרה לכל מעשה נתעב מסוג זה.

השוואות אשר עשה הסניגור המלומד ויחר טענותיו שכונו על ידו

"האקולוגיה הרוחנית והמצב הפוליטי" אינן נראות לנו על פניהן ולכן גם לא ניכנס אליהן.

העונש המירבי הקבוע בחוק בגין העבירה שבפרט השנים עשר של כתב האישים הינו עונש מוות. הסניגור המלומד הביא טיעונים רבים וניתן לומר, אף כבדי משקל, נגד הטלת עונש מוות. חרוגים העיקרי של טיעונים אלה שמקומם במישור העקרוני והפילוסופי, היינו: אם יש מקום ואם יש תועלת בעונש מסוג זה בספר החוקים ואולם מרגע שהמחוקק קבע עונש כזה בצו בדבר הוראות בטחון תשי"ל-1970 יש להניח שעשה זאת חוץ בחינת החיובי והשלילי שבעונש מסוג זה ותוך בחינת צרכי הבטחון של האזור. דווקא העובדה שהמחוקק ביטל בישראל את עונש המוות בכל דברי החקיקה, פרט לשלושה, מדגישה את כוונתו של המחוקק באזור בזכות קיומו של עונש זה.

מעשה היחב שבוצע בבית הדסה ב-2 במאי 1980 (המעשה נשוא הפרט השנים עשר בכתב האישים) הינו מעשה נפשע בדרגה שאין למעלה הימנה ומבחינתו של ס' 51 לצו בדבר הוראות בטחון תשי"ל-1970 אין אנו יכולים להעלות על הדעת שבקבעו עונש מירבי לא התכוון למעשים מסוגי של מעשה זה.

התלבטנו רבות אם בנסיבות אלה עלינו להתחשב בעמדתה של התביעה אשר בקשה להטיל על הנאשמים עונש של מאסר עולם בלבד. נקדים ונאמר כי בדעה אחת כולנו שנוכח המעשה החמור, הנפשע והנחשב הזה ונוכח קביעתו הברורה של המחוקק מן הראוי היה להטיל על הנאשמים את העונש המירבי הקבוע בחוק אלא שנוכח קשתה של התביעה ובשל אופיו המיוחד של עונש המוות התפצל בית משפט זה בדעותיו.

דעת הרוב היא כי אין על בית המשפט לבדוק את נכונות השיקולים

אשר הביאו את בא כוח התביעה לנקוט בעמדה שנקט, מה גם שאין היא יודעת מה היו אותם שיקולים. ניתן להניח כי מקומם של השיקולים שבעטיים בקשה התביעה את שבקשה הוא במישור הציבורי ואין הם מאותו סוג של שיקולים אשר צריך בית המשפט לשקול על פי אמות מידה משפטיות טהורות. שומה על בית המשפט לכבד את רצונו של המחוקק כמחוקק כפי שבאה לידי ביטוי בספר החוקים. דעת הרוב ניתנה לאחר שקילה ובחינה בכובד ראש, לאחר בדיקת הפסיקה הנוגעת למקרים אחרים, ובידיעה באופן ברור כי בית המשפט מצווה לשמור על עמדה שקולה, מאופקת ומאוזנת. לכשהינחנו את הרוב הכלליים האמורים הגיע הוא לכלל מסקנה כי משקבע המחוקק עונש מירבי למעשים חמורים אין כל מנוס אלא לגזור על הנאשמים את העונש המירבי.

דעת המיעוט היא כי בנסיבות כה חמורות, לאמור: כאבחנה בין גזר דין של מוות לבין גזר דין של מאסר עולם ורק באבחנה בין שני אלה, חובה על בית המשפט לחת משקל רב לבקשתה של התביעה לגזור על הנאשמים עונש של מאסר עולם בלבד. במקרה כזה ורק במקרה כזה צריך בית המשפט, לדעת המיעוט, להביא בחשבון שיקולים נוספים, מעבר לשיקולים המשפטיים הטוריים.

הוראות סעיף 47 (א) (6) לצו בדבר הוראות בטחון תשי"ל-1970 קובעת כי "לא יוטל על הנאשם בבית משפט צבאי גזר דין מוות, אלא אם היו לפחות שניים משופטיו קצינים בעלי הכשרה משפטית וגזר דין ניתן פה אחד". שופטי הרכב זה הינם כולם בעלי הכשרה משפטית אולם לאור זאת שגזר הדין לא ניתן פה אחד התוצאה היא שאנו גוזרים על כל אחד מהנאשמים עונש של מאסר עולם. בנסיבות אלה איננו רואים מקום לפרט את העונשים להם ראיים הנאשמים בגין כל אחד מפרטי האישום האחרים בהם הורשעו בהיותם עומדים בצילה של הפרשה נשוא הפרט השנים עשר.